

P7_TA-PROV(2010)0324

Relațiile economice și comerciale cu Turcia

Rezoluția Parlamentului European din 21 septembrie 2010 referitoare la relațiile economice și comerciale cu Turcia (2009/2200(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere raportul din 2009 al Comisiei privind progresele înregistrate de Turcia (SEC(2009)1334),
  - având în vedere Acordul de instituire a unei asocieri între Comunitatea Economică Europeană și Turcia, semnat la 12 septembrie 1963,
  - având în vedere Protocolul adițional la acest acord din 23 noiembrie 1970, în special articolul 41 alineatul (1) (clauza de „standstill”),
  - având în vedere Decizia nr. 1/80 a Consiliului de asociere CE-Turcia din 19 septembrie 1980,
  - având în vedere Decizia nr. 1/95 a Consiliului de asociere CE-Turcia din 22 decembrie 1995 privind punerea în aplicare a fazei finale a Uniunii Vamale (96/142/CE),
  - având în vedere hotărârile Curții Europene a Justiției privind cele patru libertăți fundamentale, în special cauzele Demirel, Sevince, Savas, Abatay-Sahin, Tum-Dari și Soysal,
  - având în vedere ultimul raport al OMC privind politica comercială a Turciei, publicat în 2007,
  - având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Turcia,
  - având în vedere analiza departamentului tematic privind programul anual pe 2009 pentru Turcia din cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA) în contextul măsurilor din 2009 referitoare la extindere,
  - având în vedere Concluziile Consiliului din 11 decembrie 2006,
  - având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
  - având în vedere raportul Comisiei pentru comerț internațional (A7-0238/2010),
- A. întrucât uniunea vamală cu Turcia rămâne una dintre relațiile comerciale cele mai strânse și mai avansate pe care UE le are cu o țară terță;
- B. întrucât Turcia este a șaptesprezecea cea mai mare economie din lume, potrivit statisticilor Băncii Mondiale, și a șasea din Europa, peste 90 % din exporturile sale constând în bunuri industriale; întrucât Turcia ocupă, în 2008, locul douăzeci în lume între țările destinatare ale investițiilor străine directe (ISD), iar volumul ISD s-a ridicat la 18 miliarde EUR,
- C. întrucât Turcia a devenit al șaptelea cel mai mare partener comercial al UE, iar UE, la rândul său, este cel mai important partener comercial al Turciei;
- D. întrucât în 2009 Turcia a exportat în UE produse în valoare de 33,6 miliarde EUR și a importat din UE produse în valoare de 40,4 miliarde EUR;
- E. întrucât rata medie a șomajului în Turcia a atins nivelul alarmant de 12,5% în 2009,

scăzând până la 10,8% în aprilie 2010 conform datelor OCDE,, șomajul în rândul tinerilor fiind de 25%, iar Raportul privind Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului pentru Turcia pe 2010 relevă o rată a sărăciei extreme de 17,1%,

1. salută stadiul avansat al relațiilor comerciale dintre UE și Turcia; solicită Turciei să simplifice procedurile și birocrăția și să elimine barierele tarifare și netarifare rămase; subliniază importanța unui dialog constructiv între cele două părți în vederea consolidării pe mai departe a relațiilor;
2. reamintește că, în conformitate cu articolul 205 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, coroborat cu articolul 21 din Tratatul UE, acțiunea externă a Uniunii, inclusiv politica comercială comună, urmărește să promoveze „democrația, statul de drept, universalitatea și indivizibilitatea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectarea demnității umane, principiile egalității și solidarității, precum și respectarea principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite și a dreptului internațional”, precum și să construiască parteneriate cu țările terțe care împărtășesc principiile menționate;
3. invită Comisia să-și mențină angajamentul și dialogul cu Turcia în domeniul schimburilor comerciale, în special în cadrul Comitetului consultativ mixt și al Comitetului mixt al Uniunii Vamale CE-Turcia; încurajează ambele părți să utilizeze aceste platforme mai eficient, prin rezolvarea rapidă a problemelor nesoluționate, cum ar fi interdicția de lungă durată impusă de Turcia asupra importurilor de carne de vită, bovine vii și produse derivate și cotele rutiere aplicate vehiculelor înmatriculate în Turcia de unele state membre;
4. remarcă potențialul Turciei de creștere pe termen lung și specificitățile sale demografice; încurajează atât UE, cât și Turcia să acorde atenția cuvenită economiilor lor interconectate, să mențină regimuri comerciale și investiționale deschise, precum și capacitatea de a rezista presiunilor protecționiste interne în lumina angajamentele lor în diferite platforme internaționale și să folosească instrumentele de protecție comercială în conformitate cu reglementările OMC;
5. își exprimă îngrijorarea față de nivelul scăzut al participării femeilor pe piața muncii și față de prezența acestora în economia subterană; încurajează Turcia să plaseze încadrarea în muncă a femeilor în centrul politicilor economice, sociale și de ocupare a forței de muncă;
6. subliniază gravitatea situației ocupării forței de muncă în rândul tinerilor și lipsa unor măsuri specifice de remediere a acestei probleme; face trimitere la un studiu recent al OIM, în care se afirmă că principala provocare legată de piața muncii pentru dezvoltarea Turciei o reprezintă crearea de locuri de muncă în general și de locuri de muncă pentru femei și pentru tineri în special; solicită, așadar, aplicarea unei strategii de ocupare a forței de muncă orientate asupra locurilor de muncă pentru tineri în general și asupra situației femeilor tinere în special;
7. salută instituirea uniunii vamale (UV) în 1996, care a sporit accesul pe piață și a permis ca volumul schimburilor comerciale dintre UE și Turcia să atingă 100 de miliarde EUR pe an în anul 2008 când s-au înregistrat rezultate record;
8. subliniază faptul că uniunea vamală acoperă produsele finite și produsele agricole transformate; așteaptă cu interes includerea produselor agricole în uniunea vamală cât mai curând posibil; consideră că uniunea vamală ar putea fi extinsă pentru a include alte domenii, cum ar fi serviciile și achizițiile publice;
9. consideră că este regretabil faptul că, potrivit ultimului raport al OMC, rata tarifară medie

aplicată de Turcia produselor agricole este relativ ridicată, iar în anumite cazuri, extrem de ridicată (la porumb, de exemplu, taxa aplicată este de 130 %); invită Guvernul turc să reducă semnificativ aceste bariere;

10. salută alinierea codului vamal turc la cel al UE și, în special, adoptarea sistemului de preferințe generalizate (SPG); solicită o mai bună adaptare a legislației turce la acquis-ul comunitar în ceea ce privește liberul schimb, combaterea contrafacerii, verificările a posteriori și autorizarea magazinelor duty-free;
11. regretă că, pentru al cincilea an consecutiv, Turcia nu a pus integral în aplicare Protocolul adițional la Acordul de asociere și nici nu a eliminat toate obstacolele din calea liberei circulații a bunurilor; invită Turcia să pună în aplicare, integral și fără întârziere, toate obligațiile care îi revin în conformitate cu acest protocol într-un mod nediscriminatoriu, ceea ce va contribui la dezvoltarea în continuare a relațiilor sale comerciale cu toate statele membre ale UE, și reamintește că, în caz contrar, procesul negocierilor ar putea fi afectat în mod serios pe viitor;
12. reafirmă faptul că respectarea integrală de către Turcia a angajamentelor sale din cadrul uniunii vamale este esențială; consideră, de asemenea, că este necesară o armonizare suplimentară în funcție de acquis-ul comunitar în anumite sectoare, precum zonele de liber schimb și scutirea de taxe vamale;
13. subliniază faptul că uniunea vamală ar putea profita considerabil de pe urma reevaluării mecanismului de soluționare a litigiilor, care ar permite o rezolvare rapidă și echitabilă a cazurilor pe rol;
14. solicită eliminarea oricăror bariere inutile din calea schimburilor comerciale dintre UE și Turcia, inclusiv cele tehnice, cum ar fi nerecunoașterea certificării, duplicarea testelor, duplicarea controalelor, standardele și regulamentele tehnice obligatorii, în conformitate cu reglementările OMC; de asemenea, invită Comisia să împărtășească bunele practici din acest domeniu;
15. recunoaște dificultățile cu care se confruntă Turcia în încheierea acordurilor de liber schimb (ALS) cu țările terțe, ceea ce are efecte negative asupra economiei Turciei, permițând accesul unilateral preferențial pe piața turcă al acelor parteneri cu care UE a încheiat ALS și cu care Turcia nu a putut semna încă astfel de acorduri; invită Comisia și Consiliul să se asigure că Turcia este inclusă în studiile de impact referitoare la eventualele ALS dintre UE și țările terțe și să consolideze în continuare sistemul de transmitere a informațiilor privind poziția UE și situația negocierilor ALS; încurajează Comisia să aibă în vedere uniunea vamală între UE și Turcia în cadrul ALS;
16. invită Turcia să elimine restul licențelor de import pentru bunuri care încalcă angajamentele asumate în cadrul uniunii vamale și să aprobe actualizarea Deciziei 2/97 a Consiliului de asociere CE-Turcia privind eliminarea barierelor tehnice din calea comerțului;
17. salută legislația privind standardizarea comerțului extern, adoptată de guvernul turc în 2009; ia act totuși de introducerea procedurilor de evaluare a conformității și a controalelor vamale fizice; încurajează atât UE, cât și Turcia să aplice integral principiile recunoașterii reciproce;
18. invită Turcia să renunțe la procedurile greoaie de import și să își alinieze sistemul de contingente scutite de taxe pentru produsele agricole transformate care nu respectă uniunea vamală;

19. salută rezultatele pozitive ale ultimului raport al OMC privind Turcia; îndeamnă totuși guvernul turc să ia măsurile necesare în vederea aplicării recomandărilor formulate în raport și să accelereze reformele legislative și structurale;
20. invită Turcia să elimine noile cerințe referitoare la bunele practici de fabricație, întrucât acestea interzic de fapt importarea anumitor produse farmaceutice; invită Turcia, de asemenea, să participe și să adere la inițiativele internaționale de armonizare a procedurilor și normelor privind bunele practici de fabricație, precum cele ale OMS și ale UE;
21. ia act de strategia comercială internațională dinamică a Turciei și încheierea de către aceasta a 16 acorduri comerciale de liber schimb până în prezent; încurajează UE și Turcia să colaboreze în vederea consolidării relațiilor comerciale cu Asia Centrală;
22. constată faptul că 88 % din cifra totală a investițiilor străine directe (ISD) în Turcia provin din Uniunea Europeană; remarcă, în schimb, că proporția de ISD din PIB-ul Turciei este relativ scăzută;
23. ia act de rolul Turciei în cadrul platformelor regionale, cum ar fi Organizația de Cooperare Economică la Marea Neagră, Banca pentru Comerț și Dezvoltare a Mării Negre și Procesul de cooperare în Europa de Sud-Est; încurajează Turcia să își asume un rol de lider în promovarea unui comerț liber și echitabil, cu respectarea corespunzătoare a bunăstării sociale, economice și a mediului;
24. ia act de rolul important al Turciei în regiunea mediteraneană în calitate de partener fondator al Procesului de la Barcelona și invită Turcia să respecte pe deplin toate statele partenere ale Procesului; subliniază faptul că Turcia are posibilități vaste de a-și spori schimburile comerciale în bazinul Mării Mediterane;
25. constată că, deși UE rămâne partenerul comercial cel mai important al Turciei, Rusia, China, Statele Unite ale Americii și Iranul s-au numărat printre principalii săi parteneri comerciali începând din 2009; subliniază faptul că volumul schimburilor comerciale dintre Turcia și UE a scăzut în 2009, în timp ce în primele două trimestre din 2010 s-a înregistrat o tendință de creștere a schimburilor; constată că Turcia își diversifică partenerii comerciali; solicită Comisiei să realizeze un studiu privind cauzele, care pot include și criza financiară, și impactul economic al scăderii relative a procentului UE din volumul schimburilor comerciale externe ale Turciei;
26. constată că Turcia și UE se confruntă cu provocări similare în ceea ce privește aprovizionarea cu energie; subliniază importanța proiectului Nabucco pentru securitatea aprovizionării cu energie în UE și, ca urmare, invită Turcia să ia inițiativa de a pune în aplicare rapid Acordul interguvernamental privind gazoductul Nabucco; accentuează necesitatea definirii unei strategii energetice externe comune și a deschiderii negocierilor privind capitolul referitor la energie, ceea ce ar ameliora cooperarea în domeniul energiei; îndeamnă Turcia să ratifice amendamentul la dispozițiile comerciale ale Tratatului privind Carta energiei și încurajează Turcia să investească în potențialul uriaș al surselor sale de energie regenerabile;
27. constată că problemele recurente privind vizetele în cadrul Acordului general privind comerțul cu servicii (AGCS 4) limitează substanțial circulația oamenilor de afaceri și a șoferilor turci de camion în UE; evidențiază hotărârile succesive ale CJUE în această privință și invită Comisia să se asigure că statele membre respectă aceste hotărâri; invită Comisia și Consiliul să reexamineze procedurile de acordare a vizelor cu scopul de a elimina barierele din calea comerțului;

28. consideră că este regretabil că legislația care asigură respectarea deplină a drepturilor sindicale în conformitate cu standardele UE și convențiile relevante ale Organizației Internaționale a Muncii nu a fost finalizată încă, îndeosebi în ceea ce privește drepturile de organizare sindicală și de negociere colectivă și dreptul la grevă;
29. îndeamnă Turcia să evite aplicarea unor practici discriminatorii împotriva întreprinderilor străine, precum acordarea unui avantaj al prețului de 15% ofertanților turci în domeniul achizițiilor publice; invită Turcia să devină parte a Acordului privind achizițiile publice din cadrul OMC;
30. subliniază că produsele contrafăcute, inclusiv produsele farmaceutice și cele cosmetice, reprezintă o problemă în relațiile comerciale dintre UE și Turcia și reduc atractivitatea Turciei pentru investițiile străine directe (ISD); încurajează Turcia să asigure aplicarea efectivă a noii legislații privind DPI în vederea consolidării relațiilor comerciale cu UE; subliniază necesitatea de a obține un echilibru între cerințele de la nivel internațional în domeniul legislației privind proprietatea intelectuală și nevoile interne în materie de dezvoltare economică la elaborarea normelor privind proprietatea intelectuală;
31. remarcă faptul că IMM-urile reprezintă 99 % din întreprinderile turce și asigură 70 % din oportunitățile de ocupare a forței de muncă în Turcia; încurajează Turcia să faciliteze accesul IMM-urilor la finanțare; salută cel de-al nouălea plan de dezvoltare al Turciei, care se concentrează asupra cheltuielilor alocate cercetării și dezvoltării, care sunt cruciale pentru sporirea competitivității IMM-urilor;
32. salută rezultatul referendumului, favorabil reformei constituționale;
33. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei și Guvernului Turciei.